

การพัฒนาแบบทดสอบวัดคุณลักษณะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Development of Tests to Measure the
Attributes of Human Relations of the Students
of Primary Grad 6 of the Schools under the
Primary Education Office of Surattani Province

เพ็ญนภา สังข์สุวรรณ (Pennapa Sangsuwan)*
นรา บุรณรัช (Nara Buranarach)**
ดร.เรวดี กระโหมวงศ์ (Dr.Rayvadee Krahamvong)***

คำสำคัญ

มนุษยสัมพันธ์

* มหบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

*** อาจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

คำนำ

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข โดยเฉพาะด้านการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น เพราะเด็กในวัยนี้เป็นระยะของการเข้ากลุ่ม เด็กจะมีความรู้สึกอยากร่วมหมู่คณะ มนุษยสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เป็นการใช้ศิลปะความสามารถให้บุคคลเข้ากับผู้อื่นได้ ซึ่งจะเป็นตัวนำความสำเร็จมาสู่ชีวิตของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นวัยที่ต้องปรับตัว มีสังคมที่กว้างขึ้นและเป็นผู้ใหญ่ที่มีอาชีพที่แตกต่างหลากหลายกันออกไปในอนาคต หากว่าขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นแล้วก็จะมีปัญหาด้านการเรียนการทำงานและนำไปสู่ความล้มเหลวในชีวิตครอบครัว สังคม และหน้าที่การงาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ให้มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนเพื่อจะได้ปลูกฝัง ส่งเสริม และปรับปรุง ให้นักเรียนมีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในประเด็นของการหาคุณภาพของแบบทดสอบ สร้างเกณฑ์ปกติ และคู่มือการใช้แบบทดสอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 13,229 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 602 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น
3. เครื่องมือที่พัฒนา เป็นแบบทดสอบสถานการณ์มีรูปแบบให้ตัดสินใจเลือกปฏิบัติ กำหนดตัวเลือกให้ 4 ตัวเลือก จำนวน 4 ฉบับ ๆ ละ 25 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความใจกว้าง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านความรับผิดชอบ และด้านการควบคุมตนเอง
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ใช้โปรแกรม SPSS for windows V.10 โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบกับคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของครู โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ -coefficient) ของครอนบัคและเกณฑ์ปกติ โดยการนำคะแนนจากการหาคุณภาพของแบบทดสอบแปลงเป็นคะแนนที่ปกติแล้วปรับขยายคะแนนที่ปกติโดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. คุณภาพของแบบทดสอบ

1.1 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

1.1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 ฉบับที่สร้างขึ้น เป็นตัวแทนของกลุ่มพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 117) ซึ่งกล่าวว่า ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ครอบคลุมและเป็นตัวแทนลักษณะของพฤติกรรมนั้น

1.1.2 ความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ วัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ทั้ง 4 ฉบับ กับค่าเฉลี่ยที่ครูประจำชั้น 1 คน กับครูผู้สอน 2 คน ประเมิน จากแบบประเมินคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ แต่ละฉบับมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยที่ครูประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .82 ถึง .94 สอดคล้องกับ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 239) ซึ่งกล่าวว่า ถ้าเด็กทำคะแนนได้สูงในเวลาสอบ สภาพความเป็นจริงของเด็กนั้นควรจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะนั้นสูงด้วย โดยดูจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบนั้นๆ กับคะแนนเกณฑ์ที่เขาประพฤติปฏิบัติจริง ๆ ได้ มาเท่าไรจึงเป็นความเที่ยงตรงตามสภาพ จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามสภาพที่เชื่อถือได้

1.1.3 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน ทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับของแบบทดสอบมีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .30 ถึง .72 ซึ่งกล่าวได้ว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างที่เชื่อถือได้ สอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 125) ซึ่งกล่าวว่า การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้างโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับ คะแนนทั้งฉบับโดยถือว่าคะแนนรวมทั้งฉบับเป็นคะแนนที่เป็นโครงสร้างรวมๆ ของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ถ้าข้อคำถามใดมีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูงหรือสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าข้อคำถามนั้น มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างสูง สามารถวัดในสิ่งที่เป็นโครงสร้างของคุณลักษณะนั้นๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 178) ซึ่งกล่าวว่า ถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับสูงหรือสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ถือว่ามีความเที่ยงตรงตาม โครงสร้าง สามารถวัดได้ตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่างๆ ของโครงสร้างนั้นๆ

1.2 อำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ

จากการทดสอบเพื่อหาคุณภาพ พบว่า แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความใจกว้าง จำนวน 25 ข้อ มีค่าสถิติที่ตั้งแต่ 7.81 ถึง 19.80 ค่าสถิติที่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่ามีความจำแนกทุกข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 25 ข้อ มีค่าสถิติที่ตั้งแต่ 3.93 ถึง 20.59 ค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่ามีความจำแนกทุกข้อ ฉบับที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 25 ข้อ มีค่าสถิติที่ตั้งแต่ 5.89 ถึง 14.38 ค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่ามีความจำแนกทุกข้อ ฉบับที่ 4 ด้านการควบคุม ตนเอง จำนวน 25 ข้อ มีค่าสถิติที่ตั้งแต่ 5.11 ถึง 16.36 ค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนกทุกข้อ จะเห็นได้ว่าข้อสอบมีค่าสถิติที่สูง ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนกและแสดงว่าแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์สามารถแบ่งกลุ่มผู้สอบออกเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำได้ชัดเจน สอดคล้องกับล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 299) ที่กล่าวว่าข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกสามารถแยกลักษณะคน 2 กลุ่ม คือ คนที่มีคุณลักษณะนั้นสูงกับคนที่มีคุณลักษณะนั้นต่ำได้ จึงจัดว่าแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพในด้านการมีอำนาจจำแนกใช้วัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

1.3 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) พบว่าแบบทดสอบฉบับที่ 1 ด้านความใจกว้าง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 แบบทดสอบฉบับที่ 2 ด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 แบบทดสอบฉบับที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และแบบทดสอบฉบับที่ 4 ด้านการควบคุมตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สอดคล้องกับล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 209) ที่กล่าวว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบควรมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบทดสอบที่เชื่อมั่นได้ และยังสอดคล้องกับสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (ม.ป.ป. : 107) ซึ่งกล่าวว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 ค่านี้เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของแบบทดสอบ เพราะเป็นค่าที่บอกให้ทราบว่าแบบทดสอบนั้น ๆ ให้ผลการสอบวัดเป็นที่น่าเชื่อถือได้มากน้อยปานใด ถ้าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าสูงแสดงว่าการทดสอบครั้งนั้นมีความคลาดเคลื่อนน้อย จากค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถยืนยันคุณภาพของแบบทดสอบได้ว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้วัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

2. เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนน T ปกติ เพื่อใช้เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์จากคะแนนดิบของแบบทดสอบทั้ง 4 ฉบับ พบว่า ฉบับที่ 1 ด้านความใจกว้าง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 47 ถึง 99 คะแนน และคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ T_{24}^{63} ถึง T_{63}^{63} ฉบับที่ 2 ด้านการติดต่อสื่อสาร มีคะแนนดิบตั้งแต่ 41 ถึง 100 คะแนน และคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ T_{22}^{62} ถึง T_{62}^{62} ฉบับที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนดิบตั้งแต่ 49 ถึง 100 คะแนน และคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ T_{24}^{54} ถึง T_{54}^{54} ฉบับที่ 4 ด้านการควบคุมตนเองมีคะแนนดิบตั้งแต่ 40 ถึง 99 คะแนน และคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ T_{22}^{60} ถึง T_{60}^{60} เนื่องจากการกระจายของคะแนนไม่ครอบคลุมทุกช่วงการสร้างเกณฑ์ปกติจึงต้องขยายขอบเขตของคะแนนดิบในบางช่วงคะแนนเพื่อแสดงความสัมพันธ์จากคะแนนดิบของแบบทดสอบทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 355) ซึ่งกล่าวว่า ในการทดสอบใด ๆ ก็ตาม มีอยู่น้อยที่นักเรียนสอบได้คะแนนครอบคลุมทุกระดับชั้นตั้งแต่ 0 ถึงคะแนนเต็ม จึงมีความจำเป็นที่การสร้างเกณฑ์ปกติจะต้องขยายขอบเขตของคะแนนที่ได้จากการทดสอบให้กว้างออกไปครอบคลุมคะแนนทุกระดับชั้นของคะแนนแบบทดสอบนั้น ๆ ด้วยเสมอ

3. คู่มือการใช้แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับเป็นแนวทางในการทำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์สำหรับใช้ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้ เพื่อจะช่วยให้การนำแบบทดสอบไปใช้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการต่อไป

3.1 วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และเมื่อสอบเสร็จ โดยปฏิบัติดังนี้

3.1.1 การเตรียมตัวก่อนสอบควรปฏิบัติดังนี้

3.1.1.1 กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ และแจ้งวัตถุประสงค์ในการสอบ

3.1.1.2 จัดห้องสอบให้มีสภาพที่เหมาะสม เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่ร้อนอบอ้าว

3.1.1.3 ผู้ดำเนินการสอบเตรียมข้อสอบและกระดาษคำตอบให้เพียงพอ และควรมีเหลือสำรองไว้ด้วย

3.1.1.4 ผู้ดำเนินการสอบต้องเตรียมตัวศึกษาข้อชี้แจง วิธีทำแบบทดสอบล่วงหน้า เพื่อให้ดำเนินการสอบได้อย่างถูกต้อง

3.1.2 วิธีดำเนินการสอบควรปฏิบัติดังนี้

3.1.2.1 การสอบต้องตอบแบบทดสอบแต่ละฉบับภายในเวลาที่กำหนด

3.1.2.2 ก่อนลงมือสอบให้เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สอบให้เรียบร้อยก่อน

3.1.2.3 ผู้สอบอ่านคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบจนผู้สอบเข้าใจดี จึงบอกให้ลงมือทำได้พร้อมกับเริ่มจับเวลาในการตอบแบบทดสอบฉบับนั้น

3.1.2.4 การเตือนเวลา ให้เตือนให้ผู้สอบทราบ 2 ครั้ง คือ เมื่อเหลือเวลาครึ่งหนึ่งของเวลาที่กำหนด และเหลือเวลาอีก 5 นาที ของการทำแบบทดสอบฉบับนั้น

3.1.3 วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลาสอบ

3.1.3.1 สั่งให้ผู้สอบวางปากกา หยุดทำทันทีแล้วเก็บแบบทดสอบและกระดาษคำตอบ

3.1.3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสอบควรกล่าวชมเชยผู้สอบที่พยายามตั้งใจสอบ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นการสร้างเจตคติที่ดีในการสอบ

3.2 วิธีการตรวจให้คะแนน

ลักษณะวิธีการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ทั้ง 4 ฉบับ ใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนในแต่ละตัวเลือก แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมชั้นตอบสนองหรือการตอบสนองโดยยึดเอาความพอใจของตน หรือเพื่อประโยชน์ของตน ไม่คำนึงถึงความรู้สึกของบุคคลอื่น
2	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมชั้นสร้างค่านิยมหรือการตอบสนองการกระทำ โดยต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือเห็นด้วย
3	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมชั้นสร้างระบบคุณค่าหรือการตอบสนอง โดยเห็นคุณค่าของการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
4	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมชั้นสร้างลักษณะนิสัยหรือการตอบสนอง โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดตามมาหรือคุณค่าของการกระทำเพื่อการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

3.3 เกณฑ์การตัดสิน

ในการประเมินผลการสอบ ถ้าต้องการทราบระดับคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน เป็นรายบุคคลว่าอยู่ในเกณฑ์สูงหรือต่ำเพียงใดให้นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ปกติโดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	แปลว่า	มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{65}$	แปลว่า	มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{55}$	แปลว่า	มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{45}$	แปลว่า	มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ตั้งแต่ T_{35} และต่ำกว่า	แปลว่า	มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดีคือ ตั้งแต่ T_{65} , T_{55} , T_{45} และ T_{35} ให้เลื่อนขึ้นอยู่ในระดับกลุ่มที่สูงถัดขึ้นไปเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทฟิงเกอร์
ปรินแอนด์มีเดีย.
- _____. (2540). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เพ็ญภา สันธุ์วรรณ. (2547). การพัฒนาแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (ม.ป.ป.). “ความเชื่อมั่น,” ใน สารานุกรมศึกษาศาสตร์ การวัดผลและประเมินผล
การศึกษา. หน้า 104-107. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.